

Відділ освіти, молоді та спорту Маньківської селищної ради

Освітня програма

Кищенецький заклад загальної середньої

освіти

I-III ступенів

Маньківської селищної ради Черкаської області

на 2024-2025 навчальний рік

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради школи

Протокол № 01 від 22.08.2024

Голова педагогічної ради _____ Сергій ХЛОПЕТЧУК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор закладу

загальної середньої освіти _____ Сергій ХЛОПЕТЧУК

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ Наказ №35 від 28.08.2024

Відділ освіти, молоді та спорту Маньківської селищної ради

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньої програми

Кищенецького закладу загальної середньої освіти

I-III ступенів

Маньківської селищної Черкаської області

на 2024-2025 навчальний рік

Головний спеціаліст: Лариса ХОМ'ЯК _____

Головний бухгалтер: Наталія ЛИННИК _____

ПОГОДЖУЮ

Начальник відділу освіти,

молоді та спорту _____ Юрій БЕЗВЕРХИЙ

«___» _____ 2024 р.

Вступ

Загальні положення

Кишенецький заклад загальної середньої освіти I-III ступенів Маньківської селищної ради Черкаської області у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» іншими законодавчими актами України, актами Президента України, органів місцевого самоврядування, власним Статутом.

Мова освітнього процесу в закладі освіти – українська.

Головною метою закладу освіти є забезпечення реалізації права громадян на здобуття початкової, загальної базової та повної середньої освіти в обсязі Державних стандартів. Навчання, виховання та розвиток здобувачів освіти шляхом загальноосвітньої підготовки через вивчення окремих предметів, задоволення потреб громадян, суспільства і держави у догляді, оздоровленні, розвитку та навчанні дітей, забезпечення високої якості безперервної освіти та виховання, створення умов для фізичного, розумового, духовного розвитку дітей шкільного віку.

На підставі рішення педагогічної ради протокол №01 від 22.08.2024 у 2024/2025 навчальному році організовано навчання за змішаною формою, освітній процес – за інституційною денною формою, затверджено наказом директора закладу освіти від 28.08.2024 №35.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими. Випускник школи має міцні знання і вміло користується ними.

Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення. Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості: випускник школи добре проінформована особистість; прагне до самоосвіти та вдосконалення; готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави; є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки; свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля; мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал. має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути,

критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник профільної середньої освіти має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту. Наш випускник – свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків.

Призначення освітньої програми Кишенецького закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Маньківської селищної ради Черкаської області – всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадської активності, формування в учнів компетентностей, визначених Законом України «Про освіту».

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;

- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей здобувачів освіти є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Ключові компетентності здобувачів освіти базової та повної середньої освіти, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на

формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечно життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Освітня програма закладу освіти окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою;

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання учнів;
- зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Опис та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти в освітньому закладі

Враховуючи, що метою освітньої діяльності в цілому є формування компетенцій в учнів, якість освіти слід розуміти як комплекс характеристик освітнього процесу, що визначають послідовне та практично ефективно формування компетентності та професійної свідомості.

Відповідно, в комплексі характеристик «якість освіти» можна виділити три групи характеристик:

- характеристики якості умов створених для досягнення мети освіти;
- характеристики якості освітнього процесу, спрямованого на досягнення мети освіти;
- характеристики якості результату освіти.

Якість умов для досягнення мети освіти можна охарактеризувати через наступні характеристики:

- якість кадрового забезпечення реалізації освітньої програми;
- якість науково-методичної бази освітнього процесу;
- відповідність матеріально-технічної бази реалізації освітньої програми її цілям.

Якість освітнього процесу в закладі освіти доцільно визначати через наступні характеристики:

- відповідність змісту освіти вимогам чинних Державного стандарту освіти та навчальних програм;
- відповідність освітніх технологій, які застосовуються в освітньому процесі його цілям;
- якість організації освітнього процесу та управління ним;
- дотримання медико-санітарних вимог до організації освітнього процесу;

Якість результату освіти в умовах ліцею можна визначати через такі характеристики:

- сформованість ключових компетенцій відповідно до ступеню освіти;
- готовність учнів до усвідомленого, з врахуванням власних індивідуальних здібностей та особливостей, вибору подальшого напрямку професійного становлення в системі закладів вищої освіти.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання.

З метою неперервного відстеження результатів навчання, їх прогнозування та коригування проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень учнів.

Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

У Кишенецькому ЗЗСО I-III ступенів відстеження якості освіти здійснюється відповідно до «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Кишенецькому закладі загальної середньої освіти I-III ступенів», схваленого на засіданні педагогічної ради (Протокол № 1 від 31.08.2021).

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності забезпечено наявністю:

- чинних освітніх програм та навчальних планів, за якими здійснюється освітня діяльність;
- фахових періодичних видань;
- методичних посібників для вчителів;
- методичних матеріалів для проведення державної підсумкової атестації здобувачів освіти тощо.

Нормативно-правове забезпечення

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2024-2025 навчальному році освітня програма ліцею розроблялася на основі:

– для 1-2 класів - Державний стандарт початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272; зі змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22;

– для 3-4 класів - Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273; зі змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22.

У 5-10 класах освітній процес здійснюватиметься відповідно до таких типових освітніх програм:

5-7 класи – типова освітня програма закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України від 19.02.2021 №235 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 09.08.2024 №1120.

8-9 класи - типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 405.

10 клас - типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджена наказом МОН від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464).

Структура програми

I розділ – початкова освіта,

II розділ – базова середня освіта,

III розділ – профільна середня освіта (рівень стандарту).

Кожна з них визначає:

1. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.

2. Очікувані результати навчання учнів.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

1. При реалізації освітньої програми забезпечити:

– логічну послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;

– рекомендовані форми організації освітнього процесу, основними формами якого є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також рекомендованими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;

– використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;

– науково-дослідницьку діяльність, участь у проектах;

– профільне спрямування навчання в старшій школі, що сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечення якісної його реалізації;

– роботу з обдарованими дітьми;

– навчання дітей з особливими освітніми потребами.

2. Здійснити навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, зокрема підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.

3. Спрямувати освітній процес на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.

4. Запровадити в освітній процес школи сучасні технології навчання, зокрема: проектні, інформаційно-комунікаційні, критичного мислення, інтерактивні технології, рейтингового оцінювання, окремі освітні тренди.

5. Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення запровадити вибіркового освітній компонент «Моя Черкащина»

6. Реалізувати навчання за наскрізними лініями через: організацію розвивального освітнього середовища, роботу в проектах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

7. Врахувати вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

8. Створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Контроль і корекція

- реалізувати проект «Шкільний моніторинг як інструмент системи внутрішнього забезпечення якості освіти»;
- виробити критерії оцінки реалізації освітньої програми.

Принципи реалізації освітньої програми

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність і підзвітність закладу освіти перед громадою;
- інтеграція з ринком праці;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;
- невторчання політичних партій в освітній процес;
- невторчання релігійних організацій в освітній процес (крім випадків, визначених Законом України «Про освіту»).

Початкова освіта

Навчальні плани школи I ступеня складені на основі:

- 1-2 класи за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (1-2 класи), розробленою під керівництвом Р.Б.Шияна – Нова українська школа, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України 08.10.2019 № 1272 зі змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
- 3-4 класи за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (3-4 класи), розробленою під керівництвом Р.Б.Шияна – Нова українська школа, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273 зі змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти визначено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна;
- іншомовна освіта;
- математична;
- природнича
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- технологічна;
- мистецька («Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво»);
- фізкультурна.

Компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і з обов'язковими результатами навчання першого циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює

можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Форми організації освітнього процесу

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Для досягнення очікуваних результатів навчання, окреслених в межах кожної галузі, рекомендовано використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 вересня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку. П. 1 ст. 13 ЗУ "Про освіту" гарантує право особи здобувати початкову та базову середню освіту у державному або комунальному закладі освіти (його філії), за яким закріплена територія обслуговування, на якій проживає ця особа. Але також гарантується, що це не обмежує право особи обрати інший заклад освіти.

Кадрове забезпечення освітньої діяльності I ступеня

Кваліфікаційний рівень педагогічних працівників які викладають у 1-4-х класах:

Всього педагогів	кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст»	молодший спеціаліст/бакалавр	педагогічне звання «старший учитель»	педагогічне звання «учитель-методист»
8	2	4	1	-	1	-	-

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності 1-4 класів передбачає наявність

- чинних освітніх програм та навчальних планів, за якими здійснюється освітня діяльність;
- навчально-методичних комплексів з окремих галузей;
- демонстраційних, роздаткових та дидактичних матеріалів;
- методичних посібників для вчителів;
- фахових періодичних видань;
- методичних матеріалів для проведення державної підсумкової атестації здобувачів освіти тощо.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності 1-4 класів

Усі кабінети початкової школи оформлені згідно з їх призначенням, забезпечені меблями та інформаційно-комунікаційними засобами навчання (телевізор – 1 шт, ноутбуки – 4 шт), підручниками, навчальними та методичними посібниками. Навчально-методичне забезпечення кабінетів відповідає вимогам. Впроваджуючи в освітньому процесі інформаційно-комунікаційні технології, педагогічний колектив початкової школи створює умови для саморозвитку, самореалізації, самовизначення учнів. Для цього використовується кабінет інформатики та ноутбуки в кабінетах.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Основними функціями оцінювання є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна,

прогностична, констатувальна, виховна. Відповідно до мети оцінювання **пріоритетними є формувальна та діагностувальна функції оцінювання.**

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюється у процесі:

- **формувального** оцінювання, метою якого відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опановування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості;
- **підсумкового** оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою.

Задля уніфікації термінів та зручності їх використання в практичній діяльності оцінювальне судження називати **вербальною оцінкою**, оцінювальне судження із зазначенням рівня результату - **рівневою оцінкою**.

Вербальну і рівневу оцінки виражаємо як усно, так і письмово. Процес навчання та його результати характеризувати доброзичливими, лаконічними, чіткими, об'єктивними, конкретними оцінювальними судженнями. Рівень результату навчання визначати з урахуванням динаміки його досягнення та позначати буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)».

Результат оцінювання **особистісних надбань учня/учениці** у 1-4 класах виражаємо **вербальною оцінкою**, а **об'єктивних результатів навчання учня/учениці** у 1-2 класах - **вербальною оцінкою**, у 3-4 класах – або **вербальною оцінкою**, або **рівневою оцінкою** за вибором закладу загальної середньої освіти на підставі рішення педагогічної ради.

Орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти

Рівень результатів навчання	Характеристика рівня результатів навчання учня
Початковий	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на рівні копіювання зразків після детального кількаразового їх пояснення учителем за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розпізнає і називає об'єкти, про які йдеться в завданнях за даними орієнтирами; - називає окремі ознаки об'єктів; - відтворює окремі операції навчальних дій, для досягнення результату, зокрема копіює зразок; - знаходить інформацію у запропонованому джерелі за наданим орієнтиром (малюнком, ключовим словом, порядковим номером речення, тощо); - відтворює частини почутої /побаченої, прочитаної інформації усно/за допомогою малюнка; - коментує окремі операції короткими репліками на основі пропонуванних запитань; - співвідносить результат виконання завдання із зразком; - констатує за підказкою правильність/неправильність результату.
Середній	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; для досягнення результату потребує уточнень завдання; - називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, угруповує об'єкти відповідно до умови за наданими орієнтирами в процесі діалогу з учителем/однокласниками; - відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою, водночас потребує роз'яснень для досягнення результату; - коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок, тощо); наводить приклади; - перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує правильність/неправильність результату; визначає утруднення/помилки, долає виявлене утруднення/виправляє помилки з допомогою вчителя/однокласників; - знаходить інформацію у запропонованих джерелах; перетворює почуту /побачену, прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю)/ текстову за зразками/ за допомогою вчителя.

<p>Достатній</p>	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності в аналогічних типовим навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; - називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів; угруповує об'єкти; установлює причинно-наслідкові зв'язки між об'єктами; - застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей; - знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; перетворює почуту /побачену, прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему)/ текстову; - пояснює спосіб/способи виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами; контролює дотримання алгоритму дій, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення результатів; визначає утруднення/помилки, знаходить спосіб подолання виявленого утруднення за даними орієнтирами, самостійно виправляє помилки.
<p>Високий</p>	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивно-творчому рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх та взаємопов'язані з ними об'єкти; - характеризує об'єкти, визначає їх спільні відмінні ознаки, властивості; установлює причинно-наслідкові зв'язки між об'єктами; класифікує об'єкти; - застосовує й комбінує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей; - знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з доступних джерел, узагальнює її; оцінює достовірність інформації; перетворює почуту /побачену, прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему, діаграму)/ текстову; - прогнозує можливий результат, пропонує/випробовує різні способи виконання завдання; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань, і пропонує відповіді на них; підтримує дискусію щодо способів та

	результатів виконання завдань; співвідносить результати виконання завдань з припущеннями, робить висновок про досягнення результатів; обґрунтовує способи виконання завдань та їх результати; аналізує й оцінює їх, самостійно визначає раціональний спосіб подолання виявленого утруднення, планує подальші навчальні дії.
--	---

Індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж)

Індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж) організовано відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 12.01.2016 №8 із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021, № 165 від 15.02.2023

Навчальний план за індивідуальною формою навчання (педагогічний патронаж) Горбатюк Богдани, учениці 2 класу

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Українська мова Українська мова в інтегрованому курсі	2,5
Іноземна мова (англійська мова)	1,5
Математика	1,5
Я досліджую світ	2,5
Інформатика в інтегрованому курсі	0,5
Мистецтво: Образотворче мистецтво	0,5
Музичне мистецтво	0,5
Фізична культура	0,5
Усього	10

Навчальний план для початкової школи 1-2 класи з навчанням українською мовою

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі		
	1	2	Всього
	9	10	19
Українська мова	5	5	10
Українська мова в інтегрованому курсі	2	2	4
Іноземна мова (англійська мова)	2	3	5
Математика	3	3	6
Я досліджую світ	5	5	11
Інформатика в інтегрованому курсі		1	
Мистецтво:	1	1	2
Образотворче мистецтво		1	2
Музичне мистецтво		1	2
Фізична культура	3	3	6
Усього	19+3	21+3	40+6
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Курс за вибором:	-	-	-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	42
Всього використано по школі	22	24	46
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	48

**Навчальний план
для початкової школи 3-4 класи з навчанням українською мовою**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі		
	3	4	Всього
	8	10	18
Українська мова	5	5	10
Іноземна мова (англійська мова)	3	3	6
Математика	4	4	8
Я досліджую світ	7	7	14
Інформатика	1	1	2
Мистецтво:			
Образотворче мистецтво	1	1	2
Музичне мистецтво	1	1	2
Фізична культура	3	3	6
Усього	22+3	22+3	44+6
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23	46
Всього використано по школі	25	25	50
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	26	52

Всього: 1-4 класи – 96 годин

Індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж) – 10 годин

Базова середня освіта

Освітня програма II ступеня (базова середня освіта) Кишинецького ЗЗСО I-III ступенів розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та

постанови кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898 «Державний стандарт базової середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», на підставі Типової освітньої програми закладів середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20 квітня 2018 року № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів середньої освіти II ступеня», типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 №235 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 09.08.2024 №1120.

Освітня програма базової середньої освіти (далі - освітня програма) - це єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Організація інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у 2024/2025 навчальному році

Організація інклюзивного навчання в закладі загальної середньої освіти регламентується постановою КМУ від 15.09.2021 №957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» (далі – Порядок) зі змінами від 26.04.2022 №483 та від 30.08.2022 №979. Він містить рівні надання підтримки в освітньому процесі дітям з особливими освітніми потребами, критерії визначення та умови їхнього забезпечення, Індивідуальну програму розвитку, регламентує необхідність введення посади асистента вчителя, за потреби – асистента дитини, визначає особливості надання корекційно-розвиткових послуг.

Керівник закладу загальної середньої освіти на підставі заяви батьків або інших законних представників дитини з ООП та висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини в обов'язковому порядку створює інклюзивний клас та

організовує інклюзивне навчання з урахуванням рівня підтримки, моделює індивідуальну освітню траєкторію для дитини відповідно до категорії її труднощів/потреб, які зазначені у висновку інклюзивно-ресурсного центру.

Освітній процес учнів з ООП в інклюзивному 5 класі здійснюється відповідно до Державних стандартів початкової та базової середньої освіти. Діти інклюзивного класу, у т.ч. діти з ООП, навчаються за освітньою програмою закладу освіти з можливістю її адаптації або модифікації відповідно до труднощів/потреб дітей з ООП. Також для дітей з ООП передбачено доповнення освітньої програми корекційно-розвитковим складником.

Оцінювання результатів навчання учнів у закладі освіти здійснюється за системою та загальними критеріями оцінювання, затвердженими МОН, та з урахуванням індивідуального навчального плану (за наявності).

Однією зі складових підтримки дітей з ООП в освітньому процесі є створення в закладі освіти команди психолого-педагогічного супроводу. До складу команди супроводу обов'язково залучаються фахівці інклюзивно-ресурсного центру. Для залучення фахівців ІРЦ керівник закладу освіти звертається до інклюзивно-ресурсного центру, який проводить комплексну оцінку та надає висновок, у зручному форматі, у тому числі листом, із запрошенням долучитися до складу команди. Після надання кандидатури фахівця інклюзивно-ресурсного центру для включення його до складу команди супроводу керівник закладу освіти наказом затверджує персональний склад команди, включаючи до неї педагогічних працівників закладу, які безпосередньо працюють з дитиною з ООП, її батьків, інших фахівців.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

5-7 класи

Мовно-літературна

Математична

Природнича

Соціально і здоров'язберезувальна

Громадянська та історична

Інформатична

Технологічна

Мистецька

Фізична культура

8-9 класи

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика
Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Основними формами організації освітнього процесу 5-9 класів

є різні типи уроку:

формування компетентностей;
розвитку компетентностей;
перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
корекції основних компетентностей;
комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, спектаклі, квести, інтерактивні уроки (уроки-суди, урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок тощо).

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Навчальні екскурсії та навчальна практика організовуються протягом та наприкінці навчального року на підставі рішення спільного засідання педагогічної ради та ради школи та відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 № 1/9-61. Зміст та графік проведення навчальних екскурсій та навчальної практики затверджується наказом по школі.

Кваліфікаційний рівень педагогів, які викладають в школі II ступеня

Всього	кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст»	без категорії	педагогічне звання «старший учитель»/ «учитель-методист»
13	2	6	2	1	2	-

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності 5-9 класів включає навчальні кабінети для учнів школи II ступеню з відповідним

обладнанням навчального і загального призначення, визначеним у наказах МОН України.

Матеріально-технічна база закладу дозволяє в повному обсязі виконувати вимоги програм вивчення предметів навчального плану. Кабінет біології обладнано інтерактивною дошкою, в усіх навчальних кабінетах наявні ноутбуки/хромбуки.

Якість проведення навчальних занять у 5-9 класах забезпечується, насамперед:

1) впровадженням діяльнісного та компетентісного підходів до організації освітнього процесу;

2) впровадженням інноваційних педагогічних технологій: «Особистісно-орієнтоване навчання», «Технологія інтегрованого навчання», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Технологія проектного навчання», «Проблемне навчання», «Інтерактивні технології» тощо;

3) активним використанням колективних, групових та індивідуальних форм роботи, спрямованих на формування навичок продуктивної співпраці та спілкування учнів;

4) створенням розвивального та здоров'язбережувального середовища для навчання.

Для викладання навчальних предметів у 5-7 класах закладу загальної середньої освіти будуть використовуватись навчальні програми, складені на основі модельних навчальних програм (далі – МНП), які розроблені на основі Держстандарту та мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН від 12.07.2021 № 795 зі змінами, внесеними наказами МОН від 10.08.2021 №898, від 29.09.2021 №1031, від 13.12.2021 №1358, від 02.02.2022 №96, від 09.02.2022 №143, від 11.04.2022 № 324)).

**Навчальні програми та плани 5-6 класів НУШ
складено на основі модельних навчальних програм**

Освітня галузь	Предмет	Модельна навчальна програма
-----------------------	----------------	------------------------------------

Мовно-літературна	Українська мова	«Українська мова. 5-6 класи» для ЗЗСО (авт. Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавренчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)
	Українська література	«Українська література. 5-6 класи» для ЗЗСО (авт. Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.)
	Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 5-6 класи» для ЗЗСО (авт. Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко–Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П.)
	Англійська мова	«Іноземна мова. 5-9 класи» для ЗЗСО (авт. Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М.)
Природничча	Пізнаємо природу	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс) для ЗЗСО (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)
Інформатична	Інформатика	«Інформатика 5-6 класи» для ЗЗСО (авт. Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)
Математична	Математика	«Математика 5-6 класи» для ЗЗСО (авт. Істер О.С.)
Громадянська та історична	Вступ до історії України	«Вступ до історії України та громадянської освіти 5 клас» для ЗЗСО (авт. Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В.)
	Історія України. Всесвітня історія	«Історія України. Всесвітня історія. 6 клас для ЗЗСО (авт. Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко Т.В., Щупк І.Я.)
Фізична	Фізична культура	«Фізична культура 5-6 класи» для ЗЗСО (авт. Педан О.С., Коломоєць Г.А., Боляк А.А.)
Технологічна	Технології	«Технології 5-6 класи» для ЗЗСО (авт. Ходзицька І.Ю.)
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс) для ЗЗСО (авт. Гущина Н.І., Василяшко І.П.)
Мистецька	Мистецтво	«Мистецтво 5-6 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО (авт. Кондратова Л.Г.)

**Навчальні програми та плани 7 класів НУШ
складено на основі модельних навчальних програм**

Освітня галузь	Предмет	Модельна навчальна програма
-----------------------	----------------	------------------------------------

Мовно-літературна	Українська мова	«Українська мова. 7-9 класи» для ЗЗСО (авт. Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавренчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)
	Українська література	«Українська література. 7-9 класи» для ЗЗСО (авт. Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.)
	Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 7-9 класи» для ЗЗСО (авт. Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко–Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П.)
	Англійська мова	«Іноземна мова. 5-9 класи» для ЗЗСО (авт. Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М.)
Природнича	Біологія	«Біологія. 7-9 класи» (авт. Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.)
	Географія	«Географія, 7-9 класи» для ЗЗСО (авт. Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.)
	Фізика	«Фізика. 7-9 класи» для ЗЗСО (авт. Кременський Б.Г., Гельфгат І.М., Божинова І.Я., Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.)
	Хімія	«Хімія. 7-9 класи для ЗЗСО (авт. Лашевська Г.А.)
Інформатична	Інформатика	«Інформатика 7-9 класи» для ЗЗСО (авт. Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)
Математична	Алгебра	«Алгебра 7-9 класи» для ЗЗСО (авт. Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.)
	Геометрія	«Геометрія 7-9 класи» для ЗЗСО (авт. Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.)
Громадянська та історична	Історія України	«Історія України. 7-9 класи» для ЗЗСО (авт. Бурлака О.В., Желіба О.В., Павловська-Кравчук В.А., Худобець О.А., Черкас Б.В., Щупак І.Я.)
	Всесвітня історія	«Всесвітня історія. 7-9 класи» для ЗЗСО (авт. Щупак І.Я., Посунько А.С., Бакка Т.В., Власова Н.С., Желіба О.В.)

Фізична	Фізична культура	«Фізична культура 5-6 класи» для ЗЗСО (авт. Боженков В.Є., Коломоєць Г.А., Боляк А.А., Дутчак М.В., Дніпров О.С.)
Технологічна	Технології	«Технології 7-9 класи» для ЗЗСО (авт. Ходзицька І.Ю.)
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	«Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи для ЗЗСО (інтегрований курс) для ЗЗСО (авт. Гущина Н.І., Василяшко І.П.)
Мистецька	Мистецтво	«Мистецтво 7-9 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО (авт. Кондратова Л.Г.)
Вибіркові освітні компоненти	Моя Черкащина	Навчальний курс «Моя Черкащина» для учнів 7-11 класів закладів загальної середньої освіти (авт. Мельниченко В., Боровець Л., Горай А., Завіновська І.)

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання навчальних досягнень учнів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, здійснюється згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів НУШ є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель/учителька може встановлювати самостійно. Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання. Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями (додаток 2), з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (5-7 класи)

Рівень	Бал	Загальна характеристика
--------	-----	-------------------------

П о ч а т к о в и й	1.	<p><i>Учень/учениця:</i> сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого/прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок;</p> <p>виконує частину простих завдань/навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя;</p> <p>передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.</p>
	2.	<p><i>Учень/учениця:</i> відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/прочитаному часткові відповіді на прості запитання; припускається змістовних і логічних помилок;</p> <p>виконує прості завдання/навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідеї, висловлених іншими;</p> <p>комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.</p>
	3.	<p><i>Учень/учениця:</i> відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/прочитаному часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістовних і логічних помилок;</p> <p>виконує завдання/навчальні дії за наданим зразком за допомогою вчителя; долучається до роботи в групі.</p> <p>Висловлює свої думки простими фразами/реченнями; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.</p>
	4.	<p><i>Учень/учениця:</i> відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття/терміни/навчальні дії;</p> <p>виконує завдання/навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; Виконує обов'язки, розподілені в групі;</p> <p>використовує прості фрази/речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.</p>
	5.	<p><i>Учень/учениця:</i></p>

С е р е д н і й		<p>застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття/явища/навчальні дії;</p> <p>виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі;</p> <p>підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази/речення.</p>
	6.	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p>застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття/явища/навчальні дії, наводить прості приклади;</p> <p>виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі;</p> <p>спілкується у межах запропонованої теми, використовує прості фрази/речення.</p>
	7.	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p>знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводити окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки;</p> <p>виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання;</p> <p>долучається до спілкування в межах запропонованої теми та визначає завдання через поставлені завдання.</p>
Д	8.	<p><i>Учень/учениця:</i></p> <p>аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні</p>

<p>о с т а т н і й</p>		<p>ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників; виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.</p>
	<p>9.</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих способів для її уточнення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання. ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми.</p>
	<p>10.</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами; застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі; розвиває ідеї/думки учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.</p>
<p>В и с о</p>	<p>11.</p>	<p><i>Учень/учениця:</i> узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні</p>

К И Й		навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє в групі; узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.
	12.	<i>Учень/учениця:</i> оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлено інформацію в різних ситуаціях; застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких/творчих завдань; виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти (8-9 класи)

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учні розрізняють об'єкти вивчення.
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	3	Учні відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання.
II. Середній	4	Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	6	Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	7	Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні

		приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії.
	8	Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності.
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
IV. Високий	10	Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Навчальні досягнення учнів 8-9 класів оцінюються відповідно критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 13.04.2011 р. №329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за №566/19304 та наказ Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 року № 1222 (Із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки № 1009 від 19.08.2016)

Опис інструментарію оцінювання

В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізняти поточне формувальне оцінювання та підсумкове оцінювання (семестрове, річне). Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання. Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності протягом семестру та динаміки

особистих навчальних досягнень учня. Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок.

При навчанні у дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей ІКТ, (пункт 8 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти).

**Навчальний план
для 5-6 класів з навчанням українською мовою**

Назва освітньої галузі		Кількість годин/учнів		Усього
		12	12	
Мовно-літературна**	Українська мова	4	4	8
	Українська література	2	2	4
	Зарубіжна література	1,5	1,5	3
	Іноземна мова	3,5	3,5	7
Математична	Математика	5	5	10
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	4
	Географія	-	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1,5	1,5	3
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-	1
	Історія України. Всесвітня історія	-	2	2

	Громадянська освіта	-	0,5	0,5
Технологічна	Технології	2	2	4
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	3
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Фізична культура***	Фізична культура	3	3	6
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+3	29,5+3	
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (всього/використано)		7,5	9,5	17
		4,5	6,5	11
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	59
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		26+3	29,5+3	61,5

Всього 61,5 година

**Навчальний план
для 7 класу з навчанням українською мовою**

Назва освітньої галузі		Кількість годин/учнів	Усього
		16	16
Мовно-літературна**	Українська мова	3	3
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5
	Іноземна мова	3,5	3,5
Математична	Алгебра	3	3
	Геометрія	2	2
Природнична	Біологія	2,5	2,5
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	1,5	1,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1

Громадянська та історична	Історія України	1	1
	Всесвітня історія	1	1
	Громадянська освіта	0,5	0,5
Технологічна	Технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура***	Фізична культура	3	3
Вибіркові освітні компоненти	Моя Черкащина	1	1
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		32+3	32+3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (всього/використано)		6,5 6,5	6,5 6,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	32
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		32+3	32+3

Всього 35 годин

**Навчальний план
для 8-9 класів з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		8	9	Усього
		7	10	17
Мови і літератури	Українська мова	2	2	4
	Українська література	2	2	4
	Іноземна мова	3	3	6
	Зарубіжна література	2	2	4
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5	3
	Всесвітня історія	1	1	2
	Основи правознавства	-	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1	2
Математика	Алгебра	2	2	4
	Геометрія	2	2	4
Природознавство	Біологія	2	2	4
	Географія	2	1,5	3,5
	Фізика	2	3	5
	Хімія	2	2	4

Технології	Трудове навчання	1	1	2
	Інформатика	2	2	4
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	2
	Фізична культура**	3	3	6
Разом		28,5+3	30+3	58,5+6

ВАРІАТИВНА СКЛАДОВА			
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	3	3	6
Разом			
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	33	33	66
Всього	28,5+3	30+3	58,5+6

Всього 5-9 класи – 161 годин

Профільна середня освіта (рівень стандарту)

Освітня програма III ступеня (профільна середня освіта – рівень стандарту) Кишенецького ЗЗСО I-III ступенів розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», на підставі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 для 10 класу (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464).

Очікувані результати навчання учнів

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно</p>

		<p>взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у доквіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та</p>

		<p>технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та</p>

		<p>точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, впевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p>

		<p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Типи уроку:

- формування компетентностей;

- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу вважати екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-суди, урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів

Кваліфікаційний рівень педагогів, які викладають в школі III ступеня

Всього	кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст»	без категорії	педагогічне звання «старший учитель»/ «учитель-методист»
10	2	4	2	1	1	-

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності 10 класу включає навчальні кабінети для учнів школи III ступеню з відповідним обладнанням навчального і загального призначення, визначеним у наказах МОН України.

Матеріально-технічна база закладу дозволяє в повному обсязі виконувати вимоги програм вивчення предметів навчального плану. Функціонують обладнані комп'ютером кабінет хімії, кабінет інформатики.

Якість проведення навчальних занять у 10 класі забезпечується, насамперед:

- 1) впровадженням діяльнісного та компетентісного підходів до організації освітнього процесу;
- 2) впровадженням інноваційних педагогічних технологій: «Особистісно-орієнтоване навчання», «Технологія інтегрованого навчання»,

«Інформаційно-комунікаційні технології», «Технологія проектного навчання», «Проблемне навчання», «Інтерактивні технології» тощо;

3) активним використанням колективних, групових та індивідуальних форм роботи, спрямованих на формування навичок продуктивної співпраці та спілкування учнів;

4) створенням розвивального та здоров'язбережувального середовища для навчання.

Освітня програма базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом та реалізується через навчальний план, який схвалюється на засіданні педагогічної ради та затверджується наказом директора.

Навчальні досягнення учнів 10 класу оцінюються відповідно критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 13.04.2011 р. №329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за №566/19304 та наказ Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 року № 1222 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки № 1009 від 19.08.2016)

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів повної загальної середньої освіти

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учні розрізняють об'єкти вивчення.
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	3	Учні відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання.
II. Середній	4	Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.

	6	Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	7	Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії.
	8	Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності.
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
IV. Високий	10	Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Опис інструментарію оцінювання

Для забезпечення цілісності освітнього процесу необхідно враховувати результати оцінювання навчальних досягнень учнів в доборі змісту, форм і методів роботи для кожного уроку. Також важливо формувати в учнів уміння аналізувати власну роботу, власні результати навчання, визначати для себе подальші завдання. У кожний урок необхідно включати роботу з учнями за результатами оцінювання, самооцінювання, взаємооцінювання.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного

виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Керуючись правом на автономію у виборі змісту, форм і методів роботи, учитель може використовувати самостійно визначені або розроблені способи фіксації зворотного зв'язку з учнями. При цьому важливим є забезпечення ефективності процесу оцінювання задля досягнення очікуваних результатів учнями.

При навчанні у дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку (пункт 8 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти).

**Навчальний план
для 10 класу загальної середньої освіти (рівень стандарту)**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
	10	Всього
	9	9
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Іноземна мова	2	2
Зарубіжна література	1	1
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2

Географія	1,5	1,5
Фізика і астрономія	3	3
Хімія	1,5	1,5
Фізична культура*	3	3
Захист України	1,5	1,5
Технології	1,5	1,5
Інформатика	1,5	1,5
Разом	30	30
Додатковий час на профільні предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8	8
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	33	33
Разом	28,5+1,5	28,5+1,5

Всього по закладу освіти – 285,5 +1,5 (Захист України) годин

Індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж) – 10 годин

Разом – 295,5+1,5 (Захист України) годин